

Služba zvláštního určení

Nejtajnější úsek čs. rozvědného aparátu, 1963-1969

PhDr. Pavel Žáček, Ph.D.

(1969), absolvent FSV UK Praha, bývalý náměstník riaditeľa ÚDV ZK v Prahe, od roku 1999 pracuje v ÚSD AV ČR, v súčasnosti pôsobí v Ústavе pamäti národa.

V březnu 1963 zřídila I. správa ministerstva vnitra v rámci svého aparátu službu zvláštního určení (SZU), podřízenou přímo náčelníkovi správy rozvědky plk. Josefu Houskovi. Do jejího čela byl k 1. dubnu 1963 zatímco ustanoven mjr. (od 1. 7. 1964 pplk.) Jan Ondrovčák – „Ostrovný“, který v čele 22. odboru setrval i po reorganizaci 1. února 1964, kdy se SZU změnila na 7. odbor I. správy MV.¹⁾ Činnost tohoto specifického nejtajnějšího úseku čs. komunistické rozvědky, zřízeného podle sovětského vzoru útvaru pro „mokryje děla“, je zřejmá z několika málo citátů statutu schváleného ministrem vnitra Lubomírem Štrougallem: hlavním úkolem byla příprava a provádění „diverzních, sabotážních, záškodnických a jiných akcí, zaměřených k narušení ekonomicko-vojenského potenciálu protivníka a to jak v mírové době, tak především za války, s cílem podpory zahraniční politiky a bezpečnosti světové socialistické soustavy“.

V případě potřeby pak plnila i další speciální úkoly stanovené vedením ministerstva vnitra a správy rozvědky MV. Službě zvláštního určení bylo „za účelem vytváření podmínek na území ČSSR“ povoleno využívat „možnosti všech součástí MV“. Obdobné pravomoci měla i v rámci I. správy MV: „K plnění svých úkolů využívá služeb všech součástí rozvědky, jejich nelegálních i agenturních spolupracovníků a pracovníků legálních residentur.“ Agentura určená k provedení „bojových akcí“, schválených ministrem vnitra, musela být „plně prověřena a spolehlivá“. Schvalování návrhu na získání speciálního agenta-vykonavatele připadlo přímo náčelníkovi I. správy MV. Nebylo divu, že základní dokument 22. odboru v závěru zdůrazňoval: „Úkoly a činnost služby zvláštního určení jsou mimořádně závažné svým obsahem a představují státní tajemství zvláštní důležitosti. Vyžadují proto přísného dodržování všech zásad konspirace jak ve vztahu služby zvláštního určení k jiným složkám MV, tak i rozvědky a přímo na pracovišti této služby, kteří se na této práci jakýmkoliv způsobem podílí.“ Neprekvapí ani požadavek úzké spolupráce se sovětským KGB: „Akce a technická aktivní opatření širšího rozsahu

se konzultují a koordinují s Výborem Státní bezpečnosti při Radě ministrů SSSR.“²⁾

Nejznámější z činnosti 7. odboru I. správy MV z poloviny šedesátých let minulého století jsou koncepční práce specifického referátu služby zvláštního určení s příznačným krycím jménem „Vlast“, který se měl zabývat tzv. zrádci. Co si pod tím komunistická rozvědka představovala, je zřejmé z poznámek z 10. srpna 1966 o jeho základním pracovním zaměření: „Úsek VLAST Služby zvláštního určení čs. rozvědky se zabývá problematikou rozpracování osob, které se dopustily nebo dopouštějí obzvláště těžkých trestních činů proti ČSSR a které se v současné době nalézají na území některého z nepřátelských nebo nesocialistických států, což znemožňuje jejich bezprostřední potrestání. Konečným cílem rozpracování této báze je příprava a provádění takových agenturně-operativních opatření a kombinací, které by zajistili účinný postih těchto osob.“

Mjr. Zdeněk Hazlbauer – „Hege“ ze 7. odboru od počátku při vytváření pracovní náplně vycházel ze sovětského modelu. Referát „Vlast“ měl zajišťovat aktivní rozvědnou práci „na těch osobách (především na čs. státních občanech nebo bývalých čs. státních občanech), které se dopustily obzvláště těžkých trestních činů proti ČSSR, byly v ČSSR podle platných čs. zákonů odsouzeny, výkonu trestu se však vyhnuly tím, že budou uprchly do zahraničí, nebo se odmítly ze zahraničí vrátit.“ Konečným cílem byla budoucí „agenturně-operativní kombinace, jejímž důsledkem by bylo utajené dopravení zájmové osoby na území ČSSR a její předání našim soudním orgánům k výkonu trestu“, diskreditace zájmové osoby v očích nepřítele, verbovka, anebo ve zcela výjimečných případech, „kde se bude jednat o mimořádné poškození zájmů ČSSR a kde proto bude právní podklad, spočívající v odsouzení zájmové osoby čs. soudy k trestu smrti, bude po příslušném schválení a pokynu přistoupeno k její fyzické likvidaci přímo na území cizího státu“. Nejnáročnějším úkolem bylo „zakončení“ celé akce. „Před vlastním zakončením rozpracování je třeba nejprve provést

1) Pplk. J. Ondrovčák, definitivně ustanovený do funkce náčelníka SZU k 1. 12. 1964, v čele 7. odboru vydržel až do konce ledna 1969, poté se stal náčelníkem odboru „K“, v jehož rámci se sloučily 7. a 8. (aktivní opatření) odbor, po další transformaci k 1. 7. 1969 náčelníkem 3. odboru správy B hlavní správy rozvědky. „Tuto funkci jsem vykonával až do 7. 3. 1971. Dne 8. 3. 1971 byl jsem prozatím ustanoven do funkce zástupce náčelníka I. správy MV.“ Srov. AMV Kanice, personální spis J. Ondrovčáka, doplňky k životopisu, 25. 3. 1971 a 18. 3. 1972.

2) Srov. dokument č. 1.

dúkladnou analýsu zjištěných poznatků a rozhodnout, který způsob zakončení bude zvolen. Teprve na základě takto ujasněné situace je možno přikročit k přípravě a organisači vlastního ukončení.“ Jako možnosti byly uvedeny varianty: utajená doprava do ČSSR (návrh: schvaluje ministr vnitra na základě požadavku příslušného soudu anebo generální prokuratury), diskreditace ve formě „provalu spolupráce s ČSSR“ (schvaluje náčelník I. správy MV, v závažných případech ministr vnitra), ziskání ke spolupráci (podle směrnic) a konečně fyzická likvidace (pokyn by vydával náčelník I. správy MV „a GP na základě platného rozsudku“). Při realizaci poslední etapy mohl referát „Vlast“ v příslušných teritoriích spolupracovat s nelegální rozvědkou, která by napomáhala nejenom s přípravou únosu, ale také s vyhledáváním a přípravou „vykonavatelů“, tj. fyzickou likvidací.

Po důkladném zvážení situace a po podrobné konzultaci s představiteli hlavní správy rozvědky KGB, kteří – jak bylo zdůrazněno – „v oblasti operativního rozpracování zrádců mají dlouholeté úspěšné zkušenosti“, byla jako nejlepší předložena varianta specializovaného pracoviště o dvou úsecích. Operativním skupinám při vedení hlavní správy StB a 7. oddoru I. správy MV by byla svěřena „příprava a provádění takových rozvědných agenturně operativních opatření, která by zajistila účinný postih těchto osob a tím i uplatnění jedné z hlavních úloh, které MV má v zajišťování socialistické zákonnosti a potíráni nepřátele socialismu.“ Z dostupné dokumentace však bohužel není jasné, nakolik byl uvedený plán realizován.

Po zopakování pracovních metod referátu „Vlast“ následovalo upozornění: „Vzhledem k vysoce delikátnímu charakteru zpracovávané problematiky bude třeba v praktické činnosti uplatňovat zvláště důrazně některé mimořádné zásady agenturně operativní práce. Především je třeba zdůraznit naprostou konspiraci používané metodiky, stanovených cílů, rozpracovaných jednotlivých případů[,] jakož i dosažených konkrétních výsledků. Z těchto důvodů také je umístění pracoviště navrhováno jednak při vedení HS StB, jednak při 7. oddoru I. správy MV. O existenci a úkolech tohoto pracoviště by měli být informováni pouze vedoucí pracovníci MV a náčelníci operativních správ centrály státní bezpečnosti... Nezbytným předpokladem úspěšné výslednosti bude velmi úzká spo-

lupráce příslušných pracovišť rozvědky a kontrarozvědky a mezi ministerstvem vnitra a ministerstvem spravedlnosti. Účinnou pomoc jak metodickou tak i v konkrétních případech lze dle vyjádření sovětských přátele očekávat od sovětské rozvědky.

V samotném závěru dokumentu jeho autoři vedení I. správy MV zdůraznili potřebu vytvoření útvaru pro „mokryje děla“ mj. s výhledem na případné zhoršení mezinárodní situace, resp. vypuknutí války: „Organisování boje proti zrádcům a politickým nepřátele ČSSR se jeví za současných podmínek jako jeden z velmi důležitých úkolů čs. státní bezpečnosti... Navíc zkušenosti a znalosti, které budou takto získány za mírových podmínek budou velmi cennou investicí v případě mimořádných okolností, kde tato forma práce bude mít mimořádný význam.“³⁾

Díky Pražskému jaru, v jehož průběhu 7. oddor I. správy MV archivoval část své dokumentace, máme uchovány alespoň některé klíčové dokumenty. V průběhu reorganizace a vzniku hlavní správy rozvědky, se správa zvláště určená spojila s bývalým 8. oddorem a k 1. červenci 1969 vznikl 3. oddor správy B – i nadále v čele s oddaným a prověřeným pplk. J. Ondrovčákem – „Ostrovsým“. Defektor Jo-

Ján Ondrovčák
Zdroj: Archív MV ČR

3) ŽÁČEK, Pavel: Akce „Bratři“. Příprava únosu a vraždy Ctirada a Josefa Mašínových, 1957 - 1968. In: *Moc verus občan. Úloha represie a politického násilia v komunizme*. Zborník z medzinárodného seminára. Bratislava 2005, s. 91-96.

sef Frolík po svém útěku do USA činnost úseku charakterizoval: „*3. odbor správy B vznikl spojením aktivních opatření a speciálních operací. Prováděl dezinformační činnost, psychologickou válku a takzvané špinavé triky, dale plánoval a uskutečňoval vraždy, únosy, sabotáže...*⁴⁾ Toto je prozatím poslední známé svědectví, další oblasti činnosti služby zvláštního určení neznáme, stejně jako není úplně zřejmý její další vývoj po roce 1969. Věrme však, že tomu tak nebude navždy.

1.

1963, před 1. březnem, Praha. - Statut služby zvláštního určení I. správy ministerstva vnitra ČSSR, č.j. A/1-0023/010-1963.

[...]⁵⁾

I.

1.

Služba zvláštního určení je součástí I. správy MV. Je podřízena náčelníku I. správy MV.

Ve své činnosti se řídí statutem I. správy MV,⁶⁾ statutem služby zvláštního určení a rozkazy ministra vnitra a náčelníka I. správy MV.

2.

Posláním služby zvláštního určení je příprava a provádění diverzních, sabotážních, záškodnických a jiných akcí, zaměřených k narušení ekonomicko-vojenského potenciálu protivníka a to jak v mírové době, tak především za války, s cílem podpory zahraniční politiky a bezpečnosti světové socialistické soustavy.

S tímto cílem se zabývá služba zvláštního určení rovněž přípravou a prováděním technických aktivních opatření demonstrativního charakteru.

V případě potřeby plní služba zvláštního určení i další speciální úkoly vedení MV a I. správy MV.

Služba zvláštního určení rozpracovává speciální záškodnické útvary protivníka s cílem jejich rozložení, kompromitace a zjištění obsahu a metodiky přípravy a zámérů.

3.

Kapitalistické země, ve kterých služba zvláštního určení plní toto poslání, jsou určovány na návrh náčelníka I. správy MV ministrem vnitra po konzultaci s vedoucimi orgány KSČ.

Akce služby zvláštního určení jsou připravovány a prováděny proti nejcitlivějším a nejzranitelnějším objektům ekonomicko-vojenského charakteru, především v těchto odvětvích:

- energetická soustava
- systém výroby, rozvodu a skladování tektutých paliv
- komunikační soustava
- telekomunikační spoje
- hospodářsky a vojensky důležité průmyslové, zvláště chemické objekty
- zařízení pro zásobování vodou
- objekty přípravy a nasazení zbraní hromadného ničení a ochrany před nimi

a proti dalším objektům, které dodatečně stanoví vedení MV nebo I. správy MV.

II.

5.

Služba zvláštního určení vyhledává a rozpracovává ve smyslu svého poslání konkrétní objekty k provedení akcí a to jak vlastními prostředky, tak i prostřednictvím ostatních součástí rozvědky.

6.

Vzhledem k tomu, že akce služby zvláštního určení úzce souvisí se záměry operačního plánu Československé lidové armády, je výběr konkrétních objektů upřesňován s generálním štábem MNO.

Po upřesnění předkládá náčelník I. správy MV seznam objektů, vybraných k rozpracování, ke schválení ministru vnitra.

Plán rozpracování těchto objektů schvaluje náčelník I. správy MV.

7.

Návrh na získání agenta – vykonavatele schvaluje náčelník I. správy MV.

Návrh na založení bojové techniky do mrtvých schránek schvaluje ministr vnitra.

8.

O ukončených přípravách k akcím proti vybraným objektům předkládá náčelník I. správy MV hlášení ministru vnitra.

9.

Rozkaz k provedení akce vydává ministr vnitra.

III.

4) FROLÍK, Josef: *Špion vypovídá*. Praha 1990, s. 320.

5) Podle kopie č. 2 měl dokument 24. 4. 1963 schválit ministr vnitra Lubomír Štrougal.

6) Srov. *První správa. Československá rozvědka v dokumentech, 1945 - 1990*. ÚZSI, Praha 2000, s. 37 - 47.

10.

Ve své činnosti používá služba zvláštneho určení všech prostředků rovněž práce v souladu se statutem I. správy MV.

K plnění svých úkolů využívá služeb všech součástí rovněžky, jejich nelegálních i agenturních spolupracovníků a pracovníků legálních residentur.

Služba zvláštneho určení pracuje přímo s

- a) nelegálním rovněžkým aparátom, který pro ni vybírá, školí a dokumentuje nelegální součást I. správy MV.⁷⁾ Řízení nelegálního rovněžkýho aparátu v zahraničí provádí služba zvláštneho určení podle statutu a směrnic nelegálního rovněžky;⁸⁾
- b) agenturou, kterou získala svými silami i pomocí nelegální, legální⁹⁾ a vědecko technické¹⁰⁾ rovněžky, případně kterou od nich převzala.

Agentura, která je určena k provedení bojových akcí, musí být plně prověřena a spolehlivá.

Řízení agentury v zahraničí uskutečňuje služba zvláštneho určení pomocí residentů – nelegálů, svých předsunutých pracovníků na legálních residenturách čs. zastupitelských úradů a podle potřeby i přes ostatní pracovníky legálních residentur.

Pro vytváření podmínek na území ČSSR v rámci plnění úkolů využívá služba zvláštneho určení možnosti všech součástí MV.

11.

V souladu s posláním služby zvláštneho určení vytváří se v jejím rámci speciální studijně technický úsek, který plní úkoly studia rozpracovaných objektů, určování jejich důležitosti a jejich zranitelných míst, technické způsoby provedení akcí, konsultuje a školí operativní pracovníky a rovněžky aparát v provádění akcí za použití bojové techniky a vytváří bási vysoko účinné bojové techniky, zdokonaluje ji a připravuje k akcím.

12.

Pro úspěšné a operativní plnění úkolů je náčelník služby zvláštneho určení oprávněn:

- a) schvalovat finanční výdaje do výše 1.000

Kčs i tomu odpovídající protihodnotu ve valutách (ve smyslu směrnic MV 15/1962¹¹⁾).

- b) Nakupovat v zahraničí materiály a pomůcky cizího původu pro potřebu služby zvláštneho určení.
  - c) Vést přímou služební korespondenci s residenturami v zemích, kde služba zvláštneho určení plní úkoly, podepisovat telegramy a příkazy, týkající se práce služby zvláštneho určení.
- Řízení po své linii uskutečňovat praktickou pomocí a kontrolou na místech.
- Zásadní příkazy podle stupně důležitosti schvaluje a podepisuje ministr vnitra, nebo náčelník I. správy MV.

IV.

13.

V rámci zajištění úkolů spolupracuje služba zvláštneho určení:

- a) při výběru a upřesňování objektů s generálním štábem MNO;
  - k objektům, které byly schváleny k rozpracování, předává generální štáb MNO své materiály a poznatky službě zvláštneho určení
  - b) při vytváření technické báze se složkami ministerstva vnitra, Československé lidové armády a civilními výzkumnými ústavy, zabývajícími se výzkumem a výrobou potřebné bojové techniky.
- Akce a technická aktivní opatření širšího rozsahu se konzultují a koordinují s Výborem Státní bezpečnosti při Radě ministrů SSSR.

V.

14.

Služba zvláštneho určení zpracovává samostatný mobilisační plán, který je součástí mobilisačního plánu I. správy MV. Obsahuje činnost služby zvláštneho určení v době mimořádné situace a války, včetně provedení akcí a rovněž vzájemnou součinnost s ostatními součástmi rovněžky.

Mobilisační plán služby zvláštneho určení schvaluje náčelník I. správy MV.

7) V centrále se nelegální rovněžka skládala ze VII. (budování a řízení rezidentur ve všech kapitalistických státech mimo SRN), X. (dokumentace pro rovněžky - nelegální), XII. (rezidentury v SRN), XIII. (rezidentury se speciálním určením v USA, SRN, Kanadě, Velké Británii a Francii) a XIV. (centrála radiospojení) odboru I. správy MV a nelegálního aparátu v zahraničí.

8) Statut nelegální rovněžky, zpracovaný pod č. A/1-0020/010-63 z 28. 3. 1963, schválil 24. 4. 1963 ministr vnitra L. Štrougal.

9) Legální rovněžkou se rozumí rovněžky aparát I. S-MV v zahraničí krytý (legalizovaný) oficiálními diplomatickými i nediplomatickými funkčemi jiných resortů či organizací.

10) Vědecko-technická rovněžka v roce 1963 byla organizována jako 16. odbor I. S-MV.

11) Srov. rozkaz ministra vnitra č. 15 „Směrnice o hospodaření se zpravodajským paušálem“ z 20. 6. 1962.

VI.

15.

Organizace a metodika práce služby zvláštěho určení je podrobně rozpracována v souladu se zásadami, v tomto statutu uvedenými ve „Směrnících pro činnost služby zvláštěho určení“.

„Směrnice“ a organizaci pracoviště služby zvláštěho určení¹²⁾ schvaluje ministr vnitra.

16.

Úkoly a činnost služby zvláštěho určení jsou mimořádně závažné svým obsahem a představují státní tajemství zvláště důležitosti.

Vyžadují proto přísného dodržování všech zásad konspirace jak ve vztahu služby zvláštěho určení k jiným složkám MV, tak i rozvědky a přímo na pracovišti této služby všemi pracovníky, kteří se na této práci jakýmkoliv způsobem podílí.

Mimořádné pozornosti při dodržování konspirace vyžaduje agenturně-operativní práce v zahraničí.

2.

1963, před 1. březnem, Praha. - Organizace pracoviště služby zvláštěho určení I. správy ministerstva vnitra ČSSR, čj. A/1-0024/010-1963.

[...]¹³⁾

Obecná část:

Pracoviště SZU je organizováno podle teritoriálního principu. Sestává z oddělení, organizovaných podle zemí určení a ze studijně-technického oddělení.

Teritoriální oddělení jsou obsazována schopnými a zkušenými operativními pracovníky, majícími dobré rozvědné i kontrarozvědné zkušenosti, kteří v dosavadní práci prokázali pečlivý a odpovědný přístup k plnění operativních úkolů.

Studijně-technické oddělení je obsazováno pracovníky s vysokoškolským, nebo nejméně středně technickým vzděláním, znalými technického provozu odvětví, které jsou rozpracovány a práce s bojovou technikou a schopných pracovat v tomto směru jako konsultanti a instruktoři.

V zemích působení má SZU na legálních residenturách vysunuty své pracovníky ve vhodných legalisačních funkcích, umožňujících plnění zvláštních úkolů SZU.

Vlastní část :

Vzhledem k současné mezinárodní situaci působí SZU v NSR, Francii a zemích Benelu-xu.

Na základě toho je SZU – 22. odbor¹⁴⁾ I. správy MV, organizačně uzpůsoben takto:

Vedení odboru

- náčelník odboru (plánovaná hodnost plukovník, funkční plat 2.520,- Kčs – 2.840,- Kčs);
- zástupce náčelníka odboru (plánovaná hodnost plukovník, funkční plat 2.180,- Kčs – 2.460,- Kčs).

Organizační referát

- organizační referent (starší referent, plán. hodnost major, funkční plat 1.800,- Kčs – 2.080,- Kčs);
- administrativní pracovník (referent, plán. hodnost nadpraporčík, funkč. plat 1.420,- Kčs – 1.620,- Kčs).

Oddělení N S R

- náčelník oddělení (plánovaná hodnost pplk., funkční plat 2.100,- Kčs – 2.380,- Kčs);
- 6 operativních pracovníků (starší referenti, plán. hodnost mjr. – pplk., funkč. plat 1.800,- Kčs – 2.080,- Kčs);

Oddělení Francie a Beneluxu –

- náčelník oddělení (plánovaná hodnost pplk., funkč. plat 2.100,- Kčs – 2.380,- Kčs);
- 6 operativních pracovníků (starší referenti, plán. hodnost mjr. – pplk., funkč. plat 1.800,- Kčs – 2.080,- Kčs);

Studijně technické oddělení

- starší referent – starší studijně-technického oddělení (specializace – inženýr chemie, plán. hodnost pplk., funkční plat 1.950 – 2.230,- Kčs).
- starší referent (specialista – elektro, nebo strojní inženýr, plánovaná hodnost pplk., funkční plat 1.800 – 2.000,-Kčs);

12) Viz následující dokument.

13) Podle kopie č. 2 měl 1. 3. 1963 dokument schválit ministr vnitra L. Štrougal; jeho originál se uložil na 22. odboru I. správy MV.

14) V rámci organizační struktury I. S-MV byla SZU od 1. 4. 1963 zařazena jako 22. odbor, poté od 1. 2. 1964 coby 7. odbor, který existoval až do 31. 1. 1969; během reorganizace a vzniku hlavní správy rozvědky na jaře 1969 se transformovala – společně s 8. odborem – na 3. odbor správy B I. správy FMV.

- starší referent (specialista – pyrotechnik, plánovaná hodnoty pplk., funkční plat 1.800 - 2.080,- Kčs).

Při obsazení těchto funkcí pracovníky s ukončeným vysokoškolským vzděláním připlácí se jim příspěvek do výše 200,- Kčs.

Celkem má 22. odbor (SZU) I. správy MV 21 plánovaných míst.

Náčelník odboru řídí odbor ve smyslu Statutu I. správy MV, Statutu SZU¹⁵⁾ a Směrnice pro činnost SZU, zodpovídá za operativní činnost příslušníků odboru, za jejich politickou a odbornou přípravu a za přidělené materielní prostředky. Přímo řídí organizační referát a studijně technické oddělení.

Zástupce náčelníka odboru pomáhá náčelníku odboru v jeho činnosti a v nepřítomnosti jej zastupuje.

Náčelníci oddělení organizují práci v určených jim zemích, podle pokynů náčelníka odboru.

SZU vysílá své pracovníky na následující rezidentury:

Frankfurt n/Moh. (Bonn)
Vídeň
Paříž
Brusel¹⁶⁾

SZU je vybavena jedním větším vozidlem s řidičem a pěti /5/ referentskými vozidly.

Grafické schema SZU se přikládá.¹⁷⁾

RESUME

Duty of Extraordinary Purpose

The Most Secret Section of Czechoslovak Espionage Machinery, 1963 – 1969

In March 1963, Czechoslovak Communist espionage established a duty of extraordinary purpose within its own machinery. It was subordinated directly to the Ministry of the Interior's chief of the I. Administration, Colonel Josef Houska. In April 1963, Major (later Lieutenant Colonel) Ján Ondrovčák – „Ostrovský“ was appointed Head of Special Duty and led the Espionage Administration's 22. Department (beginning in 1964, the 7. Department) espionage administration's department until 1969. This section was created after the Soviet pattern for „mokryje děla,“ and activities of this specific and most secret communist espionage section are evident from the statute citation approved by Interior Minister Lubomír Štrougal: the main aim was the preparation and realization of „*diversionary, sabotage, subversive and other activities aimed at disruption of the enemy's economic and military potential both in peace and, mainly, in war, with the interest of foreign political support and of world socialist system security.*“ In case of urgency, the duty of extraordinary purpose

fulfilled also other special tasks assigned by the Ministry of the Interior's establishment and the Espionage Administration. It is no wonder that the basic document stressed at the end: „*The missions and activities of the duty of extraordinary purpose are exceptionally serious in their content... That is why I require strict abidement by conspiracy regulations...*“ The requirement to cooperate with the Soviet KGB is also anticipated: „*Actions and active technical arrangements of a wider extent should be consulted and coordinated with the State Security Committee at the SSSR Board of Ministers.*“ More recent information about concrete activities of the duty of extraordinary purpose are not available, nor is information about its evolution after 1969.

15) Viz předchozí dokument.

16) K 1. 12. 1969 se počet příslušníků SZU na legálních rezidenturách snížil – po jednom rozvědčíkovi působili v Bruselu (krytí: pracovník Čedoku), Paříži (pracovník MZV) a Vídni (pracovník ministerstva dopravy).

17) Schéma nebylo přiloženo.